

Prezenta lucrare conține ___pagini

SIMULARE CLUJ

**EVALUAREA NAȚIONALĂ
PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a
VIII-a**

Anul școlar 2025 – 2026

Limba și literatura maghiară maternă

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui: .....

Prenumele:.....

Școala de proveniență: .....

Centrul de examen: .....

Localitatea: .....

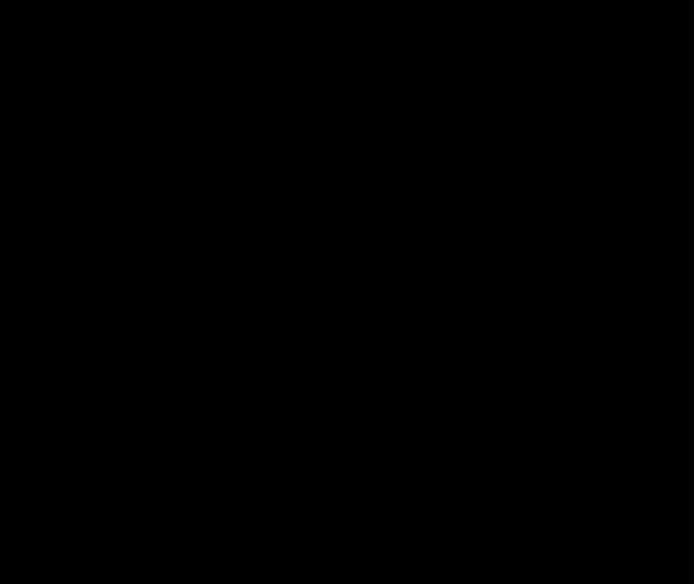
Județul: .....

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

-
- Toate subiectele sunt obligatorii.
  - Se acordă zece puncte din oficiu.
  - Timpul de lucru efectiv este de două ore.

I.TÉTEL

(60 pont)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

Mi az a hazugság?

Füllentés, svindli, megtévesztés, blöff, elhallgatás, átverés, csúsztatás, lódítás – ez csak néhány azon szavaink közül, melyek a *hazugság* rokon értelmű kifejezéseként funkcionálnak vagy annak valamely formájára utalnak. Bár ezek közül bármelyik tekinthető hazugságnak, sokan gondolják úgy, hogy például a *blöff* azért mégiscsak más, mint az *elhallgatás* vagy az *átverés*, ahogy az sem mindegy, hogy valaki *lódít* vagy *füllent* nekünk. Köznapi értelemben a *hazugság* szóban az erkölcsi rosszallás erőteljesen fejeződik ki, ezért igyekszünk kerülni ezt a kifejezést egy udvariasabb beszélgetés során, enyhébb kifejezésekkel helyettesítve azt (pl. *füllentés* vagy *nem teljesen igaz*). Akit nem kedvelünk, és valótlan állít, arra jóval egyszerűbb azt mondani, hogy ő egy *hazug*. Egy számunkra szimpatikus, hozzánk közelálló emberről már nem jelentenénk ki ezt olyan könnyen.

Akadnak olyanok is, akik hazudnak ugyan, de nincsenek ezzel tisztában. Nem ritka az, hogy egy ember szándéka ellenére szolgáltat hamis információt. Például az a férfi, akinek az a tévképzete, hogy ő Bonaparte Napóleon, és azt állítja, hogy ő a franciák császára. Mások akarattal hazudnak: tudatában vannak a cselekedetüknek, azonban ezt nem tudják kontrollálni. Őket hívjuk patológias hazudozóknak. Az ilyen emberek tisztában vannak azzal, hogy nem mondanak igazat, ám képtelenek irányítani a viselkedésük. És ott vannak a pókerjátékosok is, akik úgyszintén akarattal fedik el az igazságot. A profi pókerjátékosokat senki sem nevezi megrögzött hazudozóknak. Hasonlóan nem értelmezzük hazugságként a színészek játékát sem, mivel a közönség beleegyezik a „megtévesztésbe”. De akkor mégis kit tekinthetünk hazugnak? Mi a hazugság feltétele? Mi az a hazugság?

A felsorolt példákból jól látszik, hogy a hazugság és az igazság közötti különbségtétel nem is olyan egyszerű, mint ahogy azt elsőre gondolnánk. Ennek több oka is van. Az egyik ezek közül az, hogy a hazugságnak nem csupán egyfajta megjelenési módja van. Michel Eyquem de Montaigne fogalmaz, „ha az igazsághoz hasonlóan a hamisságnak is csupán egyetlen arca lenne, sokkal jobb helyzetben lennénk”.

Paul Ekman, a hazugsággal kapcsolatos kutatások egyik, ha nem a legfontosabb alakja ezt úgy oldja meg, hogy a hazugság meghatározásánál figyelembe veszi a becsapott vagy becsapni kívánt felet is. A pszichológus szerint ugyanis az egyik feltétele a hazugságnak az, hogy az áldozat semmilyen módon nem kérte, kéri azt, hogy becsapják, félrevezessék, a hazug fél pedig semmiféle figyelmeztetést nem adott arra vonatkozóan, hogy ő hazudni fog. Emellett a másik fontos dolog, hogy az ember megválaszthatja, hogy hazudjon vagy igazat mondjon, valamint tudja azt is, hogy mi a kettő közti különbség. A hazug ember célja az áldozatok megtévesztése, ez a megtévesztés pedig előre megfontolt szándékkal történik. Az pedig mindegy, hogy a hazugság indokolt vagy indokolatlan, jó vagy rossz célt szolgál. Ennek értelmében nem tekinthetők például hazugnak a patológiás hazudozók, a színészek (szerep közben), a pókerjátékosok (játék közben), az önámítók vagy önbecsapók, akik nem tudják, hogy hazudnak.

(a *nyest.hu* azonos című cikke alapján)

Válaszolj a fenti szöveghez kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

A.

1. Milyen rokon értelmű kifejezések használhatók a hazugság kifejezés megnevezésére? Írj ki a szövegből 4 példát!

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____

4 pont

2. A köznapi értelemben miért igyekeznek az emberek kerülni a „hazugság” kifejezés használatát? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

- a. Azért, mert sokan szándékuk ellenére szolgáltatnak hamis információkat.
- b. A pszichológusok nem engedélyezik ennek a szónak a használatát.
- c. Azért, mert a patológiás hazudozókra utal.
- d. Azért, mert a szóban az erkölcsi rosszallás erőteljesen fejeződik ki.

A helyes válasz betűjele: _____

2 pont

3. A szöveg bemutatja, hogy egyes emberek nem tekinthetők hazugnak. Melyik viselkedésforma illik a legkevésbé ebbe a kategóriába? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

Nem tekinthető hazugnak az, aki...

- a. szerepben állít valótlan.
- b. játék helyzetben blöfföl.
- c. tudatában van annak, hogy hazudik, és képes lenne másképp dönteni.
- d. téveszmék miatt mond hamis állításokat.

A helyes válasz betűjele: _____

2 pont

4. Paul Ekman szerint ki nevezhető hazugnak? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

Hazug ...

- a. az az ember, aki szándéka ellenére szolgáltat hamis információt.
- b. az, aki áldozatot előre megfontolt szándékkal téveszti meg.
- c. az, aki tudatában van cselekedetének, de nem tudja kontrollálni.
- d. az, aki a pókerasztalnál szándékosan fedi el az igazságot.

A helyes válasz betűjele: _____

2 pont

5. Társítsd a kifejezéseket a nevekkel a szöveg alapján! Írd a helyes válaszok betűjelét a táblázat üres rovataiba!

Események:

- 1) pszichológiai kutatás
- 2) francia császár
- 3) a hamisság arcai
- 4) tévképzet
- 5) a hazugság feltételei
- 6) önámítás

Dátumok:

- a. Michel Eyquem de Montaigne
- b. Paul Ekman
- c. Napoleon Bonaparte

1)	
2)	
3)	
4)	
5)	
6)	

6 pont

6. Írd a következő kijelentések betűjelét a táblázat megfelelő rovatába!

- a. A hazugság és az igazság közötti különbségtétel rendkívül egyszerű.
- b. A *füllentés* kifejezést akkor használjuk a *hazugság* szó helyett, ha az illető személyt kedveljük.
- c. Nem illik hazudni annak az embernek, aki megbízik bennünk.
- d. Az ember megválaszthatja, hogy hazudjon vagy igazat mondjon.

1) Igaz, a kijelentés szerepel a szövegben	
2) Igaz, a kijelentés tartalmára következtetni lehet a szöveg információi alapján.	
3) A szöveg információi alapján hamis	
4) Erre vonatkozóan a szöveg nem tartalmaz információkat.	

4 pont

7. Értelmezd az alábbi kifejezéseket a szöveg alapján!

tévképzet _____

_____

önámító _____

_____

patológiás hazudozó _____

_____

becsapott fél _____

_____

4 pont

8. Te hogyan reagálsz, ha nem mondanak igazat neked? Fejtsd ki válaszod 3–4 mondatban a szövegbeli információkat felhasználva!

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

6 pont

B.

1. Kire/mire utalnak az alábbi mondatokban aláhúzott nyelvi elemek a fenti szövegből? Írd a helyes válaszok betűjelét a vonalakra!

1) **Ennek több oka is van.**

- a. a felsorolt példáknak
- b. a hazugságoknak
- c. a hazugság és az igazság közötti különbségnek
- d. a hazugság és az igazság közötti különbségtétel nehézségének

A helyes válasz betűjele: _____

2) ***... nem mondanak igazat, ám képtelenek irányítani a viselkedésük.***

- a. a patológias hazudozók
- b. a pszichológusok
- c. a tévképzetük
- d. a hazudós emberek

A helyes válasz betűjele: _____

3) ***...tudja azt is, hogy mi a kettő közti különbség.***

- a. a hazug és az áldozat
- b. a szándékosság és szándéktalanság
- c. az igazság és a hazugság
- d. a hazugság és a lódtítás

A helyes válasz betűjele: _____

6 pont

2. Az A. mondat a szövegből származik, a B. ennek megváltoztatott szórendű és hangsúlyozású változata.

1) Melyik mondat állítja azt, hogy ezekre az emberekre kifejezetten a patológias hazudozók kifejezést használjuk? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

A. Őket hívjuk patológias hazudozóknak.

B. Őket patológias hazudozóknak hívjuk.

A helyes válasz betűjele: _____

2) Melyik mondat állítja azt, hogy a pszichológus a hazugság meghatározásánál kizárólag a becsapott vagy becsapni kívánt felet tekinti meghatározó tényezőnek? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

A. Paul Ekman a hazugság meghatározásánál figyelembe veszi a becsapott vagy becsapni kívánt felet.

B. Paul Ekman a hazugság meghatározásánál a becsapott vagy becsapni kívánt felet veszi figyelembe.

A helyes válasz betűjele: _____

4 pont

3. Jelöld X-szel a táblázat megfelelő rovatában, hogy IGAZak vagy HAMISak az egyes kijelentések az alábbi mondatra vonatkozóan!

Mások akarattal hazudnak, vagyis tudatában vannak a cselekedetüknek, azonban ezt nem tudják kontrollálni.

Kijelentés	a. IGAZ	b. HAMIS
1) A mondat két tagmondatból áll.		
2) A második és a harmadik tagmondat között mellérendelő viszony van.		
3) A mondat három tagmondatból áll.		
4) Az első tagmondatnak névszói állítmánya van.		
5) Az első tagmondatnak igei állítmánya van.		

5 pont

4. Azonosítsd az alábbi mondatban az igei állítmányhoz kapcsolódó teljes alanyi, tárgyi és határozói kifejezéseket! Írd a helyes válaszok betűjelét a táblázat megfelelő rovatába! Minden rovatba egyetlen betűjel kerül.

A profi pókerjátékosokat senki sem nevezi megrögzött hazudozóknak.

- a pókerjátékosokat
- senki sem nevezi
- hazudozónak
- megrögzött hazudozónak
- a profi pókerjátékosokat
- senki

1) a teljes alanyi szerepű kifejezés	
2) a teljes tárgyi szerepű kifejezés	
3) a teljes határozói szerepű kifejezés	

3 pont

5. Az alábbi mondatokban egy-egy birtokos szerkezet jelenik meg, a mondatok alatt pedig lehetséges birtokosok és birtokok (névelő nélkül). Azonosítsd mindkét mondatban a megfelelő szerkezet birtokosát és a birtokát! Írd a helyes válasz betűjelét a vonalra!

1) ... hogy ő Bonaparte Napóleon, és azt állítja, hogy ő a franciák császára.

- birtokos: Bonaparte Napóleon; birtok: a franciák
- birtokos: a franciák; birtok: Bonaparte Napóleon
- birtokos: a franciák; birtok: császára
- birtokos: császára; birtok: a franciák

A helyes válasz betűjele: _____

2) ... a hazugság meghatározásánál figyelembe veszi a becsapott vagy becsapni kívánt felet is.

- birtokos: fél; birtok: becsapott
- birtokos: a hazugság; birtok: meghatározásánál
- birtokos: becsapott; birtok: fél
- birtokos: meghatározás; birtok: a hazugság

A helyes válasz betűjele: _____

4 pont

6. Az A. mondat a szövegből származik, a B. ugyanannak a mondatnak egy másik igealakot tartalmazó változata. **Miben különbözik a két mondat jelentése?** Írd a vonalakra a helyes válaszok betűjelét!

A. Ennek több oka is van.

B. Ennek több oka is lehetett volna.

- a. Abban, hogy az A. mondat tényt állapít meg, a B. pedig lehetőséget vet fel.
- b. Abban, hogy az A. mondat megállapítást tesz, a B. pedig múltbéli lehetőséget vet fel.
- c. Abban, hogy az A. mondat javaslatot fogalmaz meg, a B. pedig megállapítást tesz.
- d. Abban, hogy az A. mondat a beszéd pillanatában zajló eseményekre utal, a B a beszéd pillanata utáni (jövőbeli) eseményekre.

A helyes válasz betűjele: _____

A. Egy számunkra szimpatikus, hozzánk közelálló emberről már nem jelenténék ki ezt olyan könnyen.

B. Egy számunkra szimpatikus, hozzánk közelálló emberről már nem jelentjük ki ezt olyan könnyen.

- a. Abban, hogy az A. mondat egy feltételezést fogalmaz meg, a B. mondat pedig egy megállapítást tesz.
- b. Abban, hogy az A. mondat egy udvarias javaslatot fogalmaz meg, a B. mondat pedig egy kevésbé udvarias javaslatot.
- c. Abban, hogy az A. mondat egy felszólítást fogalmaz meg, a B. mondat pedig egy javaslatra utal.
- d. Nincs különbség a jelentésük között.

A helyes válasz betűjele: _____

4 pont

7. Azonosítsd az ok-okozati összefüggést az alábbi mondatokban! Írd az okot és az okozatot a táblázatok megfelelő soraiba!

1) Köznapi értelemben a hazugság szóban az erkölcsi rosszallás erőteljesen fejeződik ki, ezért igyekszünk kerülni ezt a kifejezést egy udvariasabb beszélgetés során,...

Ok	
Okozat	

2) Hasonlóan nem értelmezzük hazugságként a színészek játékát sem, mivel a közönség beleegyezik a „megtévesztésbe”.

Ok	
Okozat	

4 pont

II. TÉTEL

30 pont

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

Karcsika hátra tett kézzel állt Anya és Apa előtt, nagy levegőt vett, és aztán mondani kezdte nekik a verset, de hibátlanul, olyan hibátlanul, mint a vízfolyás.

Az iskolában akkor már több mint egy hete ezt tanulták, ezt a gyönyörű szép verset a háláról és a hálátelt szívről. Karcsika nagyon nehezen tudta csak megtanulni, igaz, nem nagyon szerette a verseket, de ez aztán tényleg egy különösen hosszú és nehéz példány volt, az írója majdnem mindenért hálát adott, ami csak történt vele a születésétől fogva, (...) és külön megköszönte a mamájának, hogy ápolta, és ott ült mellette, és borogatta a homlokát, és vigyázott rá.

Karcsika amúgy nem különösebben szerette a verseket, főleg azt utálta bennük, hogy szó szerint kellett megtanulni mindegyiket, hogy minden szónak a helyén kellett lennie, nem lehetett csak simán azt mondani, hogy amikor lázam volt, hanem azt kellett mondani, hogy midőn negyvenfokos lázban égett orcám, de azért valahogy csak megtanulta, és fel is mondta kétszer egymásután hibátlanul a tanító néninek, és a tanító néni akkor odaadta neki a piros üvegszívet, amit körömlakkal festettek ki azelőtt való héten, és amit utána a tanító néni mindenkitől beszedett, és eltette a szekrényébe, nehogy véletlenül összetörjék, ő volt az utolsó, aki megkapta a szívét, mert a többiek akkorra már mind tudták az egészet, elejétől végig, kicsi szívestől, felbuzgó hálakönnystől, mindenestől.

Amíg a verset mondta, Karcsika nem is nézett Anyára és Apára egyáltalán, hanem elnézett mellettük, a díófa szekrény tetején lévő szoborra, amelyet még Apa faragott fiatalkorában, (...)

Karcsika már az utolsó előtti szakasznál tartott, és közben két kézzel nagyon óvatosan elkezdte lefele bontogatni a szalvétát a szívről a háta mögött, hogy amikor a vers véget ér, elő tudja kapni, és oda tudja adni Anyának és Apának, és meg tudja nekik mondani, köszöni, hogy együtt nevelték, és köszöni, hogy ilyen jók őhöz, hogy éjt nappallá téve fáradoznak érte, és köszöni, hogy most már mind a hárman együtt hálától túlcsondult szívvel várhatják a karácsonyt, ezt a mondókát is pont úgy kellett megtanulni, mint hogyha a versnek lett volna egy szakasza, és ahogy Karcsika mondani kezdte, elő is kapta már a háta mögül a szívét, és odatartotta Anya és Apa elé, és csak akkor nézett rájuk, és Anya arcán tényleg folytak a könnyek, pont úgy, ahogy a tanító néni megjósolta, de Apa arca egyáltalán nem olyan volt, mint az Anyáé, hanem egészen haragos, annyira, de annyira haragos volt, hogy Karcsika azt gondolta, mindjárt ki fogja kapni a kezéből az üvegszívet, és összetöri, de Apa csak horkantott egyet, és megrázta a fejét, és Karcsika látta, hogy egy nagyot nyel, aztán kivette a szívét a kezéből, és két kézbe fogta, és úgy nézte egy darabig, aztán megszólalt, és azt mondta, nagyon büszke Karcsikára, hogy ezt a rettenetes marhaságot ilyen ügyesen megtanulta, de tudja meg, hogy az emberi szív az egyáltalán nem ilyen hegyes és háromszög alakú, mint ez, amit ilyen gyönyörűen kifestetett, ezt a krokodilokéról mintázták, azoknak van ilyen szívük, és tudja meg Karcsika, hogy a krokodilok a világ legzölzőbb és legszívtelenebb állatai, ezt jegyezze meg magának, és akkor örök életére tudni fogja, hogy mi az a képmutatás. Most még lehet, hogy nem érti, de majd, ha nagyobb lesz, megérti, és az emberi szív igaz, hogy nem üvegből van, de attól még össze lehet törni. Azt, hogy eddig nevelték, nem kell megköszönni, mert a világon ennél természetesebb dolog nincsen, ezt majd azzal köszönje meg, hogy ő is szeretetben neveli a saját gyerekét, a hála meg olyasmi, amit érezni lehet, de beszélni róla szinte lehetetlen, ő mindenestre nagyon hálás a tanító néninek, hogy ilyen szépen megtanította neki ezt a gyönyörű szép verset, és nemcsak ezt, hanem egyúttal egy másik fontos és szép és nehéz leckét is, legalább nem neki magának kellett ezt Karcsikának megtanítania. Arra tanította meg, ami a legnehezebb az életben. Megtanította hazudni.

(Dragomán György: *Üvegszív*)

Válaszolj a következő kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

1. Hogyan követik egymást az elbeszélő által megélt események/történések? Írd a vonalra a helyes sorrend betűjelét!

- 1) Karcsika a vers utolsó előtti szakaszánál elkezdi lebontani a szalvétát a szívről.
- 2) Karcsika és az osztálytársai piros körömlakkal kifestik az üvegszíveket.
- 3) Karcsika hátra tett kézzel állt Anya és Apa előtt és mondani kezdte a verset.
- 4) Karcsika megtanulta a verset.
- 5) Apa kivette a szívét a gyerekek kezéből.

- a. 4), 3), 1), 2), 5)
- b. 2), 4), 1), 3), 5)
- c. 2), 4), 3), 1), 5)
- d. 3), 1), 5), 4), 2)

A helyes válasz betűjele: _____

4 pont

2. Értelmezd 4–5 mondatban a szöveg alapján a következő részletet!

„Azt, hogy eddig nevelték, nem kell megköszönni, mert a világon ennél természetesebb dolog nincsen, ezt majd azzal köszönje meg, hogy ő is szeretetben neveli a saját gyermekét, a hála meg olyasmiről, amit érezni lehet, de beszélni róla szinte lehetetlen, ő mindenesetre nagyon hálás a tanító néninek, hogy ilyen szépen megtanította neki ezt a gyönyörű szép verset, és nemcsak ezt, hanem egyúttal egy másik fontos és szép és nehéz leckét is, legalább nem neki magának kellett ezt Karcsikának megtanítania. Arra tanította meg, ami a legnehezebb az életben. Megtanította hazudni.”

---

5 pont

3. Mutasd be 5-6 mondatban Karcsika és az édesapja közötti viszonyt!

---

6 pont

4. Írd meg a fenti történetet 10–15 mondatos elbeszélő szövegben Karcsika nézőpontjából!

Megjegyzés: pontot ér a szöveg információihoz és a kért szövegtípushoz való igazodás, a szöveg nyelvi megformáltsága, a helyesírás.
